

Żywa lekcja historii. 75. rocznica zrzutów alianckich na wzgórze Dzielec - rekonstrukcja historyczna.

Pomimo burzowej aury, w niedzielę, 14 lipca na Dzielecu w Słopicach, kolejny już raz licznie zgromadzili się uczestnicy inscenizacji historycznej zrzutów alianckich dla Armii Krajowej. W tym roku przypadła siedemdziesiąta piąta rocznica tego wydarzenia - udanego zrzutu, który odbył się na lądowisku „Sójka 401” w nocy z 9 na 10 lipca 1944 r.

Tegoroczna inscenizacja rozpoczęła się od złożenia hołdu partyzantom 1. psp AK oraz lotnikom alianckim poległym w trakcie misji dostarczania zaopatrzenia dla AK. Trębacz Mateusz Domek, odegrał „Ciszę”, oraz „ śpij kolego,„ a przedstawiciele władz samorządowych, instytucji oraz organizacji złożyli kwiaty pod tablicą pamięci. Następnie - jeszcze w słońcu - Przemysław Bukowiec przedstawił pokrótce historię zrzutowiska, po czym nastąpił pierwszy z dwóch zaplanowanych pokazów medycyny pola walki. Doskonale oddano klimat roku 1945 i walk 1. Armii Wojska Polskiego, czyli berlingowców, z Niemcami na ostatnim etapie wojny. Choć było to wojsko tworzone w głębi ZSRS przez komunistów, mające służyć ich celom politycznym, to dla wielu Polaków była to jedyna możliwość opuszczenia „niehumanitarnej ziemi” i wzięcia udziału w boju z Niemcami. Przy coraz gęstszych kroplach deszczu rekonstruktorzy z GRH „18 Kołobrzesci” pokazali, jak wyglądało ściągnięcie z pola walki i udzielenie pierwszej pomocy rannemu żołnierzowi.

Pogoda nie pozwoliła w pełni zrealizować zakładany plan inscenizacji, w tym większości przelotów i skoków spadochronowe. Na chwilę jednak zagęściło się na zachmurzonym niebie nad Dzieleciem. Rekonstruktorzy z SRH 1. psp AK ustawili przepisową „strzałę”, a ponad nimi przy komentarzu por pil. Leszka Mańkowskiego – prezesa Krakowskiego Klubu Seniorów Lotnictwa, kilkakrotnie przeleciał wiatrakowiec Auto GYRO Calidus SP-XBOA (instr. pil. Grzegorz Wysocki), w asyście samolotu TECNAM P92 (pil. Arkadiusz Wiśniewski), dając przy tym popis kunsztu pilotażu, ponieważ oba statki powietrzne musiały się dosłownie „przebijać „ przez skrajnie trudne warunki atmosferyczne, aby dotrzeć nad Dzielec.

Po przelotach nastąpiła prezentacja zasobnika, wzorowanego na tych, które były wykorzystane w czasie alianckich zrzutów. Jak co roku była też słodka niespodzianka dla najmłodszych, roznoszona tym razem była przez sanitariuszki, w których rolę wspaniale wcieliły się dziewczęta z Klubu Historycznego im. AK ze Słopnic.

Następnie członkowie Ranger Survival Club przedstawili pokaz współczesnego udzielania pomocy rannemu żołnierzowi zgodnie z najnowszymi procedurami obowiązującymi w krajach NATO.

Przez cały ten czas życiem tętniła druga strona zrzutowiska, gdzie rozstawione były stanowiska organizatorów, partnerów i zaproszonych gości. Członkowie SRH 1. psp AK oraz GRH „18 Kołobrzeski” prezentowali broń używaną przez partyzantów AK i berlingowców, przykłady uzbrojenia z epoki można też było obejrzeć pod namiotem Muzeum Armii Krajowej. Nieustannie oblegane przez dzieci było stanowisko Oddziału IPN w Krakowie, na którym można było zagrać w wielkoformatową grę planszową „Dywizjon 303”, w zależności od przyjętej roli atakując bądź broniąc wojennego Londynu. Całości dopełniały dwa namioty Wojska Polskiego, prezentujące wyposażenie 8. Bazy Lotnictwa Transportowego z Krakowa-Balic oraz Jednostki Wojskowej „Nil”.

Na zakończenie wójt Gminy Słopnice Adam Sołtys wspólnie z członkami zarządu SRH 1. psp AK Sławomirem Szubrytem i Pawłem Sułkowskim wręczali okolicznościowe podziękowania, była chwila na podsumowanie wydarzenia i docenienie starań organizatorów i partnerów inscenizacji.

W lipcową niedzielę na Dzielecu zgromadziło się ok. 700 osób, pomimo niesprzyjającej pogody. Dla wszystkich była to kolejna lekcja żywej historii i okazja do przypomnienia wydarzeń, które działy się dokładnie w tym miejscu i na stałe wpisały się kroniki burzliwych wydarzeń II wojny światowej.

Organizatorzy dziękują wszystkim zaangażowanym w organizację tej pięknej uroczystości : Gminie Słupnice, Stowarzyszeniu Rekonstrukcji Historycznych 1 PSP AK, Krakowskiemu Klubowi Seniorów Lotnictwa, Stowarzyszeniu Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP Oddział Kraków, Instytutowi Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie - honorowemu patronowi obchodów, Muzeum Armii Krajowej w Krakowie, 8. Bazie Lotnictwa Transportowego - Balice, Jednostce Wojskowej „ Nil „ , Stowarzyszeniu Ranger Survival Club, GRH 18. Kołobrzeski, Klubowi Historycznemu im. 1 PSP AK w Słupnicach, Klubowi Historycznemu im. Armii Krajowej z Olkusza, jednostkom OSP : Słupnice Górne i Słupnice Dolne, patronom medialnym: Radiu RDN Nowy Sącz oraz Limanowa in.

źródło: UG Słopnice/ dr. Michał Wenklar IPN Kraków/ Paweł Sułkowski SRH 1 PSP AK